

Ingen fakultetsfusjon mellom medisin og odontologi

Foto: Universitetet i Oslo

For andre gang er konklusjonen at en fusjon mellom Det medisinske fakultet og Det odontologiske fakultet ved Universitetet i Oslo (UiO) ikke er å anbefale.

Fungerende administrerende direktør ved Veterinærinstituttet, Øyvind Fylling-Jensen, har ledet arbeidsgruppen som har vurdert fusjonen.

– Gruppen vurderer enstemmig at det ikke er hensiktsmessig å gå videre med en prosess for å slå sammen de to fakultetene. På bakgrunn av det vil jeg orientere universitetsstyret om at rapporten er mottatt, hva tilrådingen er og at vi ikke vil gå videre med dette, sier universitetsdirektør Arne Benjaminsen (bildet) ved UiO til Uniforum.

I 2023 varslet universitetsledelsen at den ville vurdere de positive og negative sidene ved å slå sammen Det medisinske fakultetet og Det odontologiske fakultetet. Sistnevnte er det eneste fakultetet for odontologi i Norge. Ved UiT Norges arktiske fakultet er odontologi en del av Det helsevitenskapelige fakultetet, og ved Universitetet i Bergen en del av Det medisinske fakultetet.

De ansatte ved Det odontologiske fakultetet sa tydelig ifra at de var motstandere av fusjonen. Dekan Tiril Willumsen fortalte at den plutselige beskjeden opplevdes som en stor belastning for mange ansatte.

Universitetsledelsen ved UiO skrev at de ville «vurdere om det er synergier innenfor forskning, utdanning og innovasjon som taler for en felles organisering av de to fakultetene».

Det er det altså ikke, ifølge arbeidsgruppen som nå har sett på saken.

— Gruppen har lagt fram en grundig rapport. Kartleggingen er god, analysen er god og tilrådingen er veldig tydelig. Det er sånn man ønsker at en rapport skal være, sier Arne Benjaminsen.

Allerede i 2020 ble det undersøkt om det var en god ide å slå sammen Det medisinske fakultetet og Det odontologiske fakultet. Konklusjonen var også den gang nei. Likevel valgte universitetsledelsen altså å starte ny prosess i 2023.

Oversikt over forskrivninger av antibiotika

Folkehelseinstituttet (FHI) og Antibiotikasenteret for primærmedisin (ASP) ved Universitetet i Oslo (UiO) lanserer nå «Antibiotikarapport». Der vil fastleger i Norge finne en detaljert og gjennomarbeidet oversikt over hvor mye og til hvilke sykdommer de har forskrevet antibiotika.

Legene vil også kunne sammenligne egen forskrivning med gjennomsnittet både på fylkesnivå og nasjonalt.

– Antibiotikaresistens er en global helseutfordring, og statusen for antibiotikaresistens i verden er bekymringsfull. Rapporten vi nå lanserer digitalt kan bevisstgjøre fastlegene i deres egen praksis på utskrivning av antibiotikaresepter, sier Mohammad Nouri Sharikabad, avdelingsdirektør i avdeling for legemiddelstatistikk ved FHI.

– Den digitale rapporten i kombinasjon med mulighet for kursing og kollegialt samarbeid vil kunne heve kvaliteten av behandling av infeksjonssykdommer med riktigere bruk av antibiotika, noe som vil bidra til arbeidet mot økende antibiotikaresistens, uttaler Sharikabad.

I Norge har vi relativt lave forekomster av antibiotikaresistens sammenlignet med mange andre land. Dette skyldes blant annet streng regulering og kontroll av antibiotikabruk hos mennesker, i matproduksjon og i dyrehold, samt effektive smitteverntiltak i helsevesenet. Likevel er det økende bekymring for resistens også i Norge.

Mesteparten av antibiotikabruken i Norge kommer av resepter fastleger har skrevet ut til sine pasienter. FHI og ASP ved UiO har utviklet et digitalt system der leger i primærhelsetjenesten (fastleger) nå får tilgang til en kvalitetsrapport over sin antibiotikaforskrivning basert på data fra Legemiddelregisteret (LMR) og Kommunalt pasient- og brukerregister (KPR).

Mange etterlyser alkoholråd

Foto: iStock

Kommuner, forskningsmiljøer og helsemyndigheter syns det er underlig at ikke alkohol er nevnt i de nye kostrådene, som har vært på høring fra 22. mars til 20. mai, skriver NTB.

Blant 235 innspill fra 99 ulike aktører er det blant annet flere kommuner, fylkeskommuner, forskningsmiljøer og helsemyndigheter som syns det er underlig at ikke alkohol er nevnt under kostrådene overhodet, spesielt siden det var mye diskutert etter lanseringen av de nordiske kostrådene (NNR2023).

– Råd om alkohol kan inkluderes i det siste rådet, for eksempel på følgende måte: Hovedrådet: «Mat og drikke med mye salt, sukker, mettet fett eller alkohol bør begrenses», foreslår Folkehelseinstituttet.

Forbrukerrådet foreslår at det lages et eget råd om drikke, som tar for seg alt fra vann og juice, til kaffe, te og alkohol.

Også Legeforeningen savner råd om alkoholinntak, og påpeker at kunnskapsgrunnlaget for kostråd endres raskt. Derfor mener legene kostrådene bør oppdateres oftere.

Helsedirektoratet skal nå vurdere tilbakemeldingene, før de endelige kostrådene lanseres under Arendalsuka 15. august. Det har kommet inn 235 innspill, tilbakemeldinger og forbedrings-

forslag, blant disse er 105 fra ulike privatpersoner. Noen interesseorganisasjoner og representanter for ulike næringer har sendt inn flere innspill.

Legeforeningen savner for øvrig egne råd til eldre, siden flere eldre har sykdommer og/eller tilstander som påvirker kostholdet.

– Dette inkluderer manglende matlyst, nedsatt smak- og luktesans, utfordringer med å tygge maten, tap av muskelmasse og underernæring.

Forslagene til nye nasjonale kostråd inneholder flere nye elementer. Tolv råd er redusert til seks råd, og svært mange av tilbakemeldingene er fornøyd med det grepet.

– Flott med færre råd enn tidligere – gjør dokumentet mer brukervennlig. Noen råd bør være litt mer presise for å få det praktiske tydeligere fram i selve rådet, skriver St Olavs Hospital i sin tilbakemelding.

Forbrukerrådet mener derimot det kan være fornuftig å dele opp rådene i flere råd.

– Slik det er formulert nå er det svært mye innhold i hvert råd, og noe vanskelig å orientere seg, skriver det.

Et annet poeng som går igjen, er at forenkling kan føre til usikkerhet.

De seks rådene som har vært på høring lyder:

1. Ha et variert kosthold, velg mest mat fra planteriket og spis med glede.
2. Frukt eller grønnsaker bør være en del av alle måltider.
3. La grovt brød eller andre fullkornsprodukter være en del av flere måltider hver dag.

4. Fisk og sjømat, bønner og linser og rent kjøtt er gode kilder til protein – varier blant disse. Velg lite rødt kjøtt og minst mulig bearbeidet kjøtt.

5. Ha et daglig inntak av melk og meieri-produkter. Velg produkter med mindre fett.

6. Mat og drikk med mye salt, sukker eller mettet fett bør begrenses.

Kreftforeningens hederspris til Tove Strand og Dagfinn Høybråten for røykeloven

Mottakerne av Kreftforeningens hederspris ble presentert på verdens tobakksfrie dag, 31. mai, skriver NTB.

Beregninger fra Kreftregisteret viser at røyking til sammen forårsaker mer enn 5 200 krefttilfeller i Norge hvert år.

Steinar Solberg, som er forsker hos Kreftregisteret, har ved hjelp av modelleringsverktøyet Nordpred beregnet at røykeloven har avverget 1 500 flere tilfeller av lungekreft hvert år i Norge.

– Dette var en kjempeoverraskelse! Veldig hyggelig. Jeg blir helt rørt over at noen bryr seg om jobben vi har gjort, sier Tove Strand, som var sosialminister i perioden 1986-89, og arbeids- og administrasjonsminister i perioden 1990-92, i Gro Harlem Brundtlands regjeringer.

Også Dagfinn Høybråten var svært overrasket. Som helseminister bygget han videre på Strands innsats og ble for mange røykelovens ansikt utad. Høybråten mottok drapstrusler da han sørget for at røykeloven også skulle gjelde på barer og andre serveringssteder i 2004.

– I hver sin statsrådsperiode har de tatt ansvar for å innføre og utvide en lov som

ble beskyldt for å frata mennesker deres selvbestemmelsesrett. Men de holdt på sitt, fordi de var overbevist om at denne loven ville ha enorm effekt på folkehelsen, heter det i begrunnelsen.

Krefttallene for 2023 viste en spesielt gledelig tilbakegang i forekomsten av lungekreft blant kvinner. Nedgangen for sykdommen blant kvinner har kommet senere enn for menn. Røykeloven blir trukket fram som årsak til nedgangen i lungekreft.

Nå vil Kreftforeningen forby tobakkskjøp for kommende generasjoner. En undersøkelse utført av Norstat viser at tre av fem nordmenn støtter et slikt forbud.

– Det høres kanskje radikalt ut, men vi mener det er nødvendig for å beskytte fremtidens barn og unge, sier generalsekretær Ingrid Stenstadvold Ross. Kreftforeningen anbefaler også økte priser og redusert tilgjengelighet for tobakksprodukter.

– Lykkes vi, vil færre få kreft, og flere vil leve lenger, sier Ross.

Kreftregisteret anslår at 400 personer i 2010-kullet vil få lungekreft hvis dagens tobakksbruk blant unge fortsetter.

En undersøkelse fra Respons Analyse viser at 21 prosent av unge mellom 16 og 24 år røyker, og 3 prosent gjør det daglig. Andelen som snuser daglig har økt fra 10 til 18 prosent, og e-sigaretter blir stadig mer populære.

I 2022 vedtok New Zealand en lignende lov som Kreftforeningen ønsker seg, der personer født etter 2008 aldri skulle få kjøpe tobakk. Et regjeringsskifte førte til at loven ble opphevet før den trådte i kraft.

maxfac DENTAL – vi gjør implantat-Norge billigere!

A-Oss fra kr 495

- Bovint ben
- 100% hydroksyapatitt (HA)
- Utmerket volumstabilitet

Q-Oss+ fra kr 450

- Alloplastisk (syntetisk) materiale (ikke fra dyr)
- 20% HA og 80% β -TCP

OssMeM fra kr 890

- Kollagenmembran
- Ca 4 mnd resorpsjonstid

Fixtur kr 1.995

- SLA-overflate
- 1,4% failure-rate
- Fullverdig implantatprotetik

OSSTEM

TRINGL
BRINDELIG

En av verdens største implantatprodusenter – produserer 4,7 mill implantater pr år